

Punahilkka

Olipa muinoin pieni suloinen tyttö; tätä rakasti jokainen, joka hänen näki, mutta enemmän kuitenkin iso-äiti, joka lapselle aina anteli jos jotakin. Kerta hän hänelle lahjoitti punaisesta sametista tehdyn lakin, ja koska se oli sievän mukava eikä tyttö enään tahtonut muuta lakkia panna päähänsä, ruvettiin häntä nyt kutsumaan 'Punahilkka'. Sanoipa sitten kerta hänelle äiti: "tule, Punahilkkaseni, tuossa kakkua palanen ja viiniä potillinen, vienet iso-äidille; hän on kipeänä, heikkona, ja antimes häntä on virvoittava. Mutta käytä itses kauniisti ja kohteliaasti, älä kohta tupaan tultuas joka nurkkahan kurkistele äläkä unhoita sanoa 'hyvää huomenta.' Kulje myöskin siivosti äläkä polulta poikkeaa, muuten lankeet ja potti särkyä; silloin ei iso-äiti mitään saisi."

Punahilkka äidilleen kätensä kurotti sekä lupasi kaikki hyvin toimittaa. Mutta iso-äiti metsässä asui, kylästä puolen tunnin matkan päässä. Kun sitten Punahilkka oli metsään ennättänyt, tuli susi häntä vastaan. Mutta tyttö ei tietänyt, mitenkä häijy tuo eläin, eikä sitä ollenkaan pelännyt. "Hyvää päivää, Punahilkkaseni," peto lausui. "Paljon kiitoksia, susi kulta." - "Minne nyt, Punahilkka. näin varahin?" - "Iso-äitini luoksi." - "Mitäs tuolla vyö-liinas alla kannat?" - "Kakkua ja viiniä; meillä eilen leivottiin, ja minä nyt kipeälle, heikolle iso-äidilleni hiukan lämpimäisiä vien, tuo hänelle varmaankin hyvää tehnee ja häntä vähän virkistänee." - "Missä, tyttöseni, iso-äitisi asuu?" - "Jos metsää vielä kuljet runsaan neljänneksen tunnin matkan, näet hänen huonehensa; se siinä seisoo kolmen ison tammen suojassa ja ala-puolella pähkinäpensaat, kyllähän jo tiedät," vastasi Punahilkka. Susi itseksensä ajatteli: "tuo nuori, hempeä tyttö vasta oikea maku-pala, hän toki paremmalta maistunee, kuin akka ikä-kulu; nyt viekkautta vaaditaan, jotta sinun kävisi saada molemmat kaapatuksi." Se nyt kappaleen aikaa Punakertun rinnalla tassutteli ja sanoi sitten: "katsahda kerrankin, tyttöseni, noihin kauneihin kukkasiin, joita täällä joka taholla kasvaa! Miksi et hiukkaakaan kurkistele ympärilles? Luulempa jo, ett'et ollenkaan kuule, mitenkä lintuset suloisesti laulelevat! Astuskelethan sinä siinä ajatuksissas, juuri-kuin olisit kouluun menossa, ja ompa kuitenkin täällä ulkona metsässä oikein ihanan ihanaa."

Nytpä Punahilkka ympärillensä katsahti, ja nähdessään, miten auringon-säteet puitten välissä välähtelivät sekä kuinka kaikkialla mitä ihanimpia kukkia kasvoi kosolta, juolahti hänen mieleensä: "entä jos iso-äidille noukkisin kauniin kukkas-kimpun, se häntä ilahuttaisi; ompa vielä aamu varahinen, kyllähän minä sentään ajoissa ehdin perille," ja nytpä hän metsään juoksi kukkasia poimimaan. Ja yhden poimittuansa näki hän tuolla vähän matkan päässä kasvavan vielä kauniimman sekä riensi sitä kohden, joutuen täten yhä edemmäksi metsähän. Mutta susi suoraa päätä juosta jolkutteli iso-äidin huoneelle ja kolkutti ovea. "Kuka tuolla ulkona?" - "Täällä Punahilkka, joka sinulle kakkua ja viiniä tuopi, aukase ovi." - "Vedä vain kääkästä," huusi iso-äiti, "minä sairaana makaan enkä pääse nousemaan." Susi kääkästä veti, astui huonehesen ja tallusteli, sanaakaan sanomata, suorastaan iso-äidin vuoteen vierehen sekä söi hänet suuhunsa. Sitten se hänen vaatteensa otti, puki net yllensä, pani hänen myssynsä omaan päähänsä, laskehe vuoteelle maata ja veti uutimet eteen.

Punahilkka sillä aikaa oli juoksennellut kukkasia hakemassa, ja kun hänelle niitä oli karttunut niin paljon, ett'ei enempää saanut kannetuksi, muistui hänen mieleensä iso-äiti, ja hän läksi taas tämän tupaa kohden tipsuttelemaan. Perille tultuansa hän sitä kummasteli, että ovi auki oli, ja tupahan astuttuaan tuntui hänestä niin oudolta, että hän itseksensä ajatteli: "voi kamalaa, mikä tuska minua tänään vaivaa! olenhan minä aina ennen oikein hyvin viihtynyt iso-äidin luona." Hän "hyvää huomenta" sanoi, mutta eipä vastausta saanut. Sitten hän vuoteen äärelle astui ja lykkäsi uutimet pois edestä; siinä iso-äiti makasi, myssy silmillä ja kovin kummallisen näköisenä. "Voi mummo kultaseni, miten teidän korvanne ovat pitkiksi venyneet!" - "Paremmihan puhettasi nyt saatan kuulla." - "Voi mummoseni, miten silmänne ovat suuriksi tulleet!" - "Selvemminhän saan sinut nähdyksi." - "Voi muori armas, kovinhan isoiksi teidän kätenne ovat kasvaneet!" - "Paremmimpa nyt käy sinua kouraseminen." - "Mutta mummo kulta, hirveän leveäksi suunne on muuttunut." - "Sukkelammin sinä sinne suikahdat." Ja tämän sanottuansa susi vuoteelta hypähti sekä nielasi kitaansa Punahilkka paran.

Saatuaan himonsa tyydytetyksi susi taas vuoteelle oikoilemaan, ja nukkuipa se heti sekä rupesi kovin kuorsaamaan. Siitä metsästäjä juuri osasi ohitse kulkea ja arveli itseksensä: "kamalastihan tuo vanha rouva tuolla kuorsaa, pitää maar minun mennä katsomaan, vaivaako häntä mikään." Tämä siis tupaan poikkesi ja näkipä, vuotehen viereen päästyänsä, siellä suden makaavan. "Jopa jo viimeinkin jouduit tavattaviini, sinä harmaa-pää vanhus," hän virkahti, "olenhan kauan sinua hakenut." Nyt hän pyssyänsä juuri oli laukaisemaisillaan, mutta juolahtipa silloin hänen mieleensä, että susi ken-tiesi oli akan syönyt ja että häntä ehkä vielä kävisi pelastaminen, eikä ampunutkaan, vaan otti sakset sekä rupesi nukkuvalta sudelta mahaa leikkaamaan auki. Leikata tokasi sitten pari kertaa, jopa näkyi punainen lakki, ja vielä parin leikkauksen perästä tyttö vatsasta kopsahti huutaen: "voi! olempa kamalasti pelännyt, suden vatsassa vasta pimeä." Ja sitten myös vanha iso-äiti sieltä vähissä hengin kömpi. Mutta Punahilkka vilppaasti toi isoja kiviä; joita pistettiin suden vatsa täyteen, ja kun peto herättyänsä koetti tiehensä juosta, painoi kivet niin pahasti, että se kohta maahan vaipui sekä heitti henkensä.

Nytpä oli mielissänsä nuot kaikki kolme; metsästäjä sudesta nahan nylki, iso-äiti söi kakun ja joipa myöskin viinin, jonka tyttö oli muassansa tuonut, sekä tointui taas terveeksi, mutta Punahilkka päätti: "enhän minä enään polulta juokse metsähän, jos on äitini minua kieltänyt."

Kerrotaampa myöskin, että kerta, kun Punahilkka iso-äidille taas vei lämpymäisiä, toinen susi häntä puhutteli ja koetti houkutella polulta pois. Tyttö nyt kuitenkin oli varuillansa, astui suorastaan matkansa perille sekä kertoi iso-äidille, tavanneensa suden, joka kyllä "hyvää päivää," toivotti, mutta kovin ilkeästi hänehen tuijotti, "ja," lisäsi Punahilkka, "jollen olisi ankeaa tietä kulkenut, se varmaankin olisi minin syönyt." - "Aiai, joudu pian," sanoi iso-äiti, "pane ovi lukkahun, ett'ei tuo tänne pääsisi." Vähän ajan päästä susi ovea koputti ja lausui: "laske sisälle, iso-äitiseni, minä, Punahilkka, sinulle maistiaisia tuon." Mutta huoneesta ei hiiskaustakaan kuulunut eikä ovea avattu. Peto nyt kerran kaksi tuvan ympäri hiipi sekä kapusi sitten katolle odottamaan, kunnes illalla tyttö kotia palaisi, jolloinka sen oli aikomus pujahtaa perään sekä pimeässä syödä hänet suuhunsa. Mutta iso-äiti huomasi, mitä sillä mielessä. Osuipa nyt huoneen vieressä olemaan tavattoman iso kivi-kaukalo, ja akka

tytölle virkkoi: "eilen minä makkaraa keitin, mutta vesi jäi pataan; ota nyt, Punahilkkaseni, ämpäri sekä korjaa tuo liemi tuonne kaukaloon." Ja Punahilkka sitä sinne kantoi niin kau'an, kunnes kaukalo täpö täytehen tuli. Tuosta makea makkaranhaju suden sieramiin nousi; peto nyt nuuskielemaan, maata kohden kurkistelemaan, kunnes viimein pisti päänsä niin pitkälle, ett'ei se enään saanut itseään katolla pysytetyksi, vaan rupesi alas päin luiskahtamaan ja luistipa sitten luistamistansa suoraa päätä kaukaloon, että lotkahti, sekä upposi liemeen. Mutta Punahilkka iloisena kotia riensi eikä kukaan hänelle mitään pahaa tehnyt.

* * *